

Lausunto 1 (2)
26.8.2025
Dnro 195/08.00.02/2025

Kainuun ELY-keskus
kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi
PL 115,
87101 Kajaani

Viite: KAIELY/307/2025

Lausunto Kajaani-Otanmäki palvelinkeskuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Kainuun ELY-keskus on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Tuike Finland Oy Kajaani-Otanmäki palvelinkeskuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelmasta). Tuike Finland Oy suunnittelee Kajaanin Otanmäkeen palvelinkeskusta eli datakeskusta. Suunnitelman mukaan hankealueelle rakennetaan kahdeksan palvelinkeskusrakennusta ja niille tarvittavat tukitoiminnot. Hankealue sijoittuu Kokkolantien eteläpuolelle ja Otanmäen taajaman itäpuolelle. Palvelinkeskuksen sähkönsaanti poikkeustilanteissa varmistetaan varavoimageneraattoreiden avulla. Kajaani-Otanmäki palvelinkeskushankkeen toteuttaminen edellyttää YVA-menettelyä, sillä palvelinkeskuksen suunniteltujen varageneraattoreiden yhteenlaskettu polttoaineteho ylittää YVA-lain liitteen 1 kohdan 7a mukaisen 300 MW:n polttoainetehon raja-arvon. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) tutkitaan seuraavia vaihtoehtoja:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

Toiminta-ajan vaihtoehdot

TVE1: Jäähdytystorneihin perustuva vesijäähdytysjärjestelmä, jonka syöttövesi pumpataan Oulujärvestä.

TVE2: Ilmajäähdytykseen perustuva jäähdytysjärjestelmä, jota täydennetään vedenjäähdytyskoneilla.

Rakentamisvaiheen vaihtoehdot

RVE1: Palvelinkeskusrakennukset rakennetaan vuorotellen yksi kerrallaan.

RVE2: Palvelinkeskusrakennukset rakennetaan useampi rakennus kerrallaan.

Vaihtoehtoihin RVE1 and RVE2 sisältyy myös toiminta-aikaan vaikuttavia vaikutuksia.

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

YVA-ohjelma on selkeä kokonaisuus. Maakuntasuunnitelma ja -ohjelma sekä maakuntakaavatilanne on kuvattu pääasiassa riittävästi. Kainuun liitto pyytää huomioimaan, että maakuntasuunnitelman 2045 ja maakuntaohjelman 2026-2029 valmistelu on parhaillaan käynnissä. Tavoite on, että ohjelmat tulevat voimaan vuoden 2026 alusta. Myöhemmin ympäristövaikutusten arviointiselostukseen on tarpeen päivittää ajantasainen tieto maakunnallisista aluekehittämisen tavoitteista ja aluerakenteesta.

Kainuun liitto pyytää täydentämään ympäristövaikutusten arviointiselostukseen koko maakuntakaava-aluetta koskevat yleismääräykset mm. liikenneturvallisuuden, muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön sekä energiansiirron osalta. Lisäksi hankkeen jatkosuunnittelussa on tarpeen huomioida hankealuetta koskevien maakuntakaavamerkintöjen suunnittelumääräykset, jotka on esitetty YVA-ohjelman liitteinä.

Maakuntakaavassa 2020 on osoitettu merkinnällä t teollisuus ja varastoalueet, eli maakunnallisesti merkittävä Kajaanin Tihisenniemen teollisuusalue sekä seudullisesti merkittäviä, taajamarajausten ulkopuolella sijaitsevia teollisuus- tai varastotoimintojen alueita. Lisäksi maakuntakaavassa 2020 ja vaihemaakuntakaavassa 2030 on osoitettu t/kem merkinnällä teollisuus ja varastoalueet, joille saa sijoittaa merkittäviä, vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia. Teollisuutta on käsitelty myös maakuntakaavan keskusta- ja taajamatoimintojen alueiden yhteydessä. Suunniteltu palvelinkeskuksen alue sijaitsee maakuntakaavan t ja t/kem alueiden ulkopuolella. Alueen maakuntakaavallisia tarpeita on mahdollista arvioida seuraavissa maakuntakaavaprosesseissa, joiden teemat ja aikataulu tarkentuvat myöhemmin.

Kainuun liitto korostaa eri hankkeiden yhteisvaikutusten tunnistamista ja arvioimista sekä rakentamisvaiheen että tuotannon aikana. Yhteisvaikutuksissa on tarpeen arvioida vaikutukset muun muassa ympäristöön ja liikenneturvallisuuteen. Otanmäen alueelle on suunnitteilla esimerkiksi kaivostoimintaa sekä etelä-Kajaanin alueelle tuulivoimaa. Mikäli palvelinkeskuksen, kaivostoiminnan ja tuulivoiman rakentaminen on samanaikaista, niillä voi olla yhteisvaikutuksia liikenneturvallisuuteen etenkin kantatiellä 28 ja mahdollisesti valtatiellä 5. Kainuun liitto toteaa myös, että maakuntakaavojen taustaselvityksiä voi hyödyntää hankesuunnittelussa. Esimerkiksi ”Ekologiset yhteydet Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisessa ja ”Liikennöitävyys selvitys Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntakaavojen tuulivoima-alueille” voivat tuoda lisätietoa vaikutusten arvioinnin tueksi.

Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa YVA-ohjelmasta.

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiatuntija

Jakelu Kainuun ELY-keskus kirjaamo

Tiedoksi Kainuun liitto kirjaamo

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
040 722 0900
<https://kainuunliitto.fi>
2496992-4